

روند قیمت‌ها

در هفته منتهی سوم ماه سپتامبر، قیمت تک‌محموله‌های ال‌ان‌جی در بازار گاز شمال شرق آسیا با ۶۰ سنت افزایش نسبت به گزارش هفته قبل به ۴/۴ دلار در میلیون بی‌تی‌یو افزایش یافت و در روندی مشابه در بازار گاز جنوب غرب اروپا نیز قیمت تک‌محموله‌ها ال‌ان‌جی با ۳۰ سنت افزایش نسبت به هفته قبل به ۳/۹۵ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو افزایش یافت.

جدول ۱: قیمت گاز در بازارهای مختلف (دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو)

قیمت گاز در بازارهای مختلف (میلیون بی تی یو)						قیمت نفت خام برنت	قیمت نفت خام برنت	تاریخ
شمال شرق آسیا	جنوب غرب اروپا	ان بی پی انگلیس	هنری هاب آمریکا	بلند مدت ژاپن	تی تی اف هلند	(دلار در میلیون بی تی یو)	(دلار در بشکه)	
۳/۸۰	۳/۶۵	۳/۵۵	۲/۴۶	۵/۹۶	۳/۰۳	۷/۷۷	۴۵/۰۵	۲۰۲۰/۰۸/۲۸
۴/۱۹	۳/۶۵	۳/۵۹	۲/۳۰	۵/۹۵	۳/۳۴	۷/۸۱	۴۵/۲۸	۲۰۲۰/۰۸/۳۱
۴/۳۰	۳/۹۵	۳/۷۸	۲/۲۲	۵/۹۵	۳/۴۶	۷/۸۶	۴۵/۵۸	۲۰۲۰/۰۹/۰۱
۴/۳۹	۳/۷۰	۳/۶۲	۲/۱۵	۵/۹۴	۳/۷۳	۷/۶۶	۴۴/۴۳	۲۰۲۰/۰۹/۰۲
۴/۴۰	۳/۹۵	۳/۸۷	۲/۳۲	۵/۹۴	۳/۶۳	۷/۶۰	۴۴/۰۷	۲۰۲۰/۰۹/۰۳

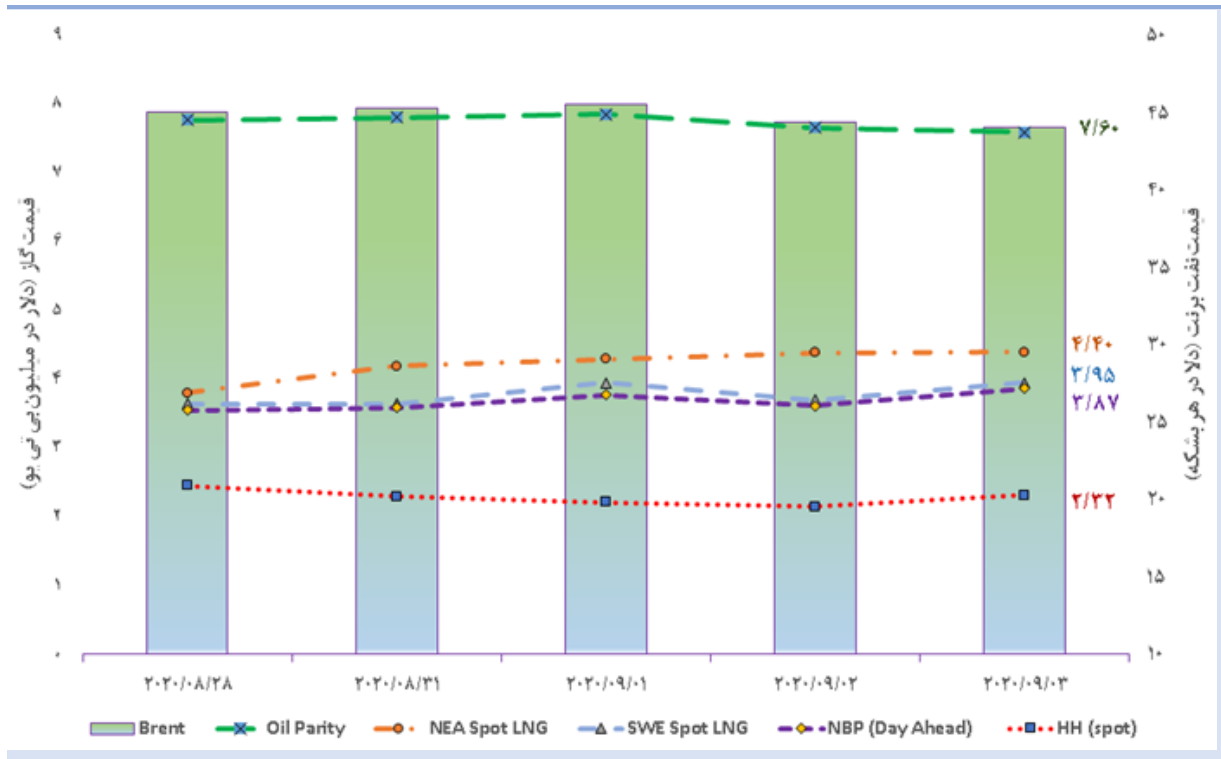
توضیح: قیمت دبلو تی آی ۲۰۲۰/۹/۳ برابر ۴۱/۳۷ دلار در هر بشکه

منبع: دبیرخانه جی‌ئی‌سی‌اف

در بازار گاز شمال شرق آسیا ورود تقاضاهای جدید خرید از سوی کشورهای چین، کره جنوبی و ژاپن به منظور تامین تقاضای زمستانی و تحویل در ماه‌های اکتبر و نوامبر از عوامل رشد قیمت تک‌محموله‌ها در بازار گاز شمال شرق آسیا شد. در حال حاضر قیمت شاخص قیمت تک‌محموله‌های انتشار یافته توسط موسسه آرگوس برای منطقه شمال شرق آسیا و تحویل در نیمه اول ماه اکتبر در محدوده ۴/۴۵ الی ۴/۹۰ در هر میلیون بی‌تی‌یو برای تحویل نیمه دوم این ماه در محدوده ۴/۵۰ الی ۴/۹۰ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو قرار دارد. در عین حال عدم اطمینان در زمان شروع مجدد به فعالیت مجتمع "کامرون"^۱ باعث شده است تا برخی از خریداران با منابع متنوع به منظور تامین تعهدات کوتاه مدت خود اقدام به خرید تک‌محموله‌ها نمایند که این امر منجر به افزایش قیمت گاز در بازار گاز تی‌تی‌اف اروپا و در نتیجه افزایش قیمت تک‌محموله‌ها در بازار آسیا شده است. با توجه تخریب بخشی از زیر ساخت‌های انتقال برق در منطقه لوئیزیانا بدلیل وقوع تندباد "لورا" انتظار می‌رود عملیات بارگیری محموله‌ها در مجتمع کامرون با تاخیر بیشتری مواجه شود و منجر به رشد بیشتر قیمت تک‌محموله‌ها در هفته‌های آینده شود.

^۱ مجتمع ال‌ان‌جی کامرون در لوئیزیانای آمریکا واقع شده است. این مجتمع دارای سه واحد تولید به مجموع ظرفیت تولید ۱۴ میلیون تن ال‌ان‌جی در سال می‌باشد که آخرین واحد تولید این مجتمع در ماه مه سال ۲۰۲۰ به بهره‌برداری رسید. ۵۰/۰۲ درصد این مجتمع متعلق به شرکت سمپرا و باقی مانده آن بطور مساوی (۱۶/۶ درصد) متعلق به شرکت‌های توتال و میتسوئی و سرمایه‌گذاری ال‌ان‌جی ژاپن می‌باشد.

شکل ۱: نمودار قیمت گاز طبیعی در مقایسه با نفت برنت

منبع: بر اساس داده‌های دبیرخانه جی‌تی‌سی‌اف

در بازار گاز جنوب غرب اروپا، قیمت تک‌محموله‌ها تحت تاثیر ادامه روند صعودی گزارش قیمت گاز در بازار تی‌تی‌اف برای ماه‌های سپتامبر و اکتبر منجر به افزایش قیمت تک‌محموله‌ها شد. در طی هفته با توجه به بالاتر قرار گرفتن قیمت قراردادهای برای تحویل در ماه ژانویه در بازار تی‌تی‌اف، تقاضا برای خرید تک‌محموله‌ها برای تحویل در پایان ماه سپتامبر افزایش و منجر به افزایش قیمت تک‌محموله‌ها در بازار گاز جنوب غرب اروپا شد. در عین حال این امر باعث خواهد شد تا تعداد تک‌محموله‌های در دسترس برای ماه اکتبر و نوامبر افزایش یابد. انتظار می‌رود تقاضای ال‌ان‌جی منطقه اروپا با پائین تر قرار گرفتن قیمت قراردادهای گاز برای فصل آخر سال ۲۰۲۰ در بازار تی‌تی‌اف نسبت به قراردادهای فصل دوم و سوم سال ۲۰۲۱، افزایش یافته و کشورهای مصرف کننده اقدام به حفظ گاز ذخیره شده نماید.

افزایش تولید گاز طبیعی چین

تولید گاز طبیعی شرکت‌های پتروچاینا، سینوپک و سی‌ان‌او اوسی چین علی‌رغم کاهش تقاضا به دلیل شیوع ویروس کرونا، در سه ماهه دوم سال ۲۰۲۰ نسبت به زمان مشابه سال قبل با ۹/۴۲ درصد افزایش به ۴۱/۹۱ میلیارد متر مکعب رسید. همانگونه که در جدول زیر نشان داده شده است تولید هر سه شرکت تولید کننده داخلی گاز طبیعی چین طی این دوره افزایش یافته است و تولید گاز شرکت پتروچاینا که بزرگ‌ترین تولیدکننده گاز داخلی چین می‌باشد طی این دوره با ۱۲ درصد افزایش به ۲۸/۳ میلیارد مترمکعب رسید و میزان واردات از ۱/۹ در فصل دوم سال گذشته به ۱/۷ میلیارد مترمکعب کاهش پیدا کرد.

جدول ۲: تولید گاز سه شرکت مهم تولید کننده گاز چین در سه ماهه دوم ۲۰۲۰ (میلیارد مترمکعب)

نام شرکت	سه ماه دوم سال ۲۰۲۰	سه ماهه دوم سال ۲۰۱۹
پتروچاینا	۳۰/۰۶	۲۷/۲۹
داخلی	۲۸/۳۲	۲۵/۳۶
واردات	۱/۷۴	۱/۹۳
سینوپک	۷/۴۳	۷/۱۸
سی‌ان‌او اوسی	۴/۴۳	۳/۸۳
داخلی	۲/۹۸	۲/۳۹
واردات	۱/۴۵	۱/۴۴
منبع: آرگوس ال‌ان‌جی		

در شش ماه ابتدائی سال ۲۰۲۰ مصرف گاز چین، به ۱۵۶ میلیارد مترمکعب رسید که ۴/۲ درصد بیشتر از سال گذشته است، در حالی که میزان تولید گاز داخلی با ۹/۹ درصد رشد به ۹۵ میلیارد مترمکعب و میزان واردات گاز از طریق خط لوله و ال‌ان‌جی با ۳/۳ درصد افزایش به ۶۶/۷ میلیارد متر مکعب افزایش یافت. این بدان معنی است که نزدیک به ۴ درصد گاز تولید شده به مخازن ذخیره‌سازی ارسال شده است. سه شرکت مذکور، ۸۲ درصد تولید گاز داخلی چین را در سه ماهه دوم سال ۲۰۲۰ را برعهده داشتند. میزان کل تولید گاز داخلی چین در این بازه زمانی با رشد ۱۲ درصدی نسبت به سال گذشته، ۴۷/۳ میلیارد مترمکعب گزارش شده است. اگرچه در سال‌های اخیر، سیاست چین همواره بر افزایش تولید گاز داخلی برای تأمین نیازهای رو به گسترش انرژی استوار بوده است، اما در ماه‌های پیش رو چنانچه رشد تقاضا وجود نداشته باشد و خریداران چینی نیز برای جبران تعهدات "برداشت یا پرداخت" اقدام به دریافت محموله‌های لغو شده نمایند، میزان تولید گاز داخلی چین به ناچار کاهش خواهد یافت.

تولید گاز طبیعی شرکت پتروچاینا، بزرگ‌ترین تولیدکننده گاز داخلی چین طی سه ماه دوم سال ۲۰۲۰ علی‌رغم کاهش تقاضا و شیوع ویروس کرونا با ۱۲ درصد افزایش به ۲۸/۳ میلیارد مترمکعب رشد یافت.

در ادامه سال ۲۰۲۰ چنانچه مصرف در سطوح کنونی باقی بماند و برداشت کنندگان محموله‌های ال‌ان‌جی برای جبران تعهدات "برداشت یا پرداخت*" اقدام به دریافت محموله‌های لغو شده نمایند، میزان تولید گاز داخلی چین به ناچار کاهش خواهد یافت.

Take-Or-Pay*

لازم به ذکر است پتروچاینا که بزرگترین واردکننده گاز چین نیز می‌باشد، در واردات گاز طبیعی در نیمه نخست امسال، ۱/۷۲ میلیارد دلار ضرر کرده است زیرا قیمت گاز وارداتی بیشتر از سقف تعیین شده توسط دولت برای فروش گاز داخلی بوده است.

مقررات دولت برزیل برای افزایش رقابت در بازار گاز

دولت برزیل به منظور افزایش رقابت در بازار گاز، بهره‌برداری از زیرساخت‌های توزیع و انتقال گاز و توسعه بازار داخلی اقدام به وضع مقررات جدیدی نموده است. مقررات جدید در راستای واگذاری زیرساخت‌های بخش میان‌دستی صنعت نفت و گاز برزیل به اشخاص ثالث^۲ بوده و باعث افزایش رقابت، کاهش قیمت گاز و افزایش تقاضا خواهد شد. طبق گزارش وزارت انرژی و معادن برزیل، اگرچه شیوع ویروس کرونا باعث افت تقاضای گاز شده است، لیکن این کشور توان کافی برای افزایش تقاضا را دارد. تقاضای گاز برزیل در ماه ژوئن سال جاری با ۱۳ درصد افزایش نسبت به ماه مه به ۶۱ میلیون مترمکعب در روز رسید ولی به دلیل شیوع ویروس کرونا همچنان نسبت به سال گذشته ۸ درصد کمتر است. همچنین واردات گاز در این ماه نسبت به مدت مشابه سال گذشته، ۱۲ درصد افزایش داشته است. در ماه ژوئن، میزان واردات گاز از طریق خط لوله از کشور بولیوی به ظرفیت ۳۰ میلیون مترمکعب در روز به ۱۴/۶ میلیون مترمکعب در روز رسید که کمتر از نصف ظرفیت آن است. لازم به ذکر است که از سال ۲۰۱۵، از ظرفیت این خط به صورت کامل استفاده نشده است. ظرفیت پایانه‌های واردات ال‌ان‌جی این کشور نیز همچنان بلا استفاده مانده است بطوریکه در ماه ژوئن امسال تنها ۲۵۰ هزار مترمکعب گاز از طریق این پایانه‌ها وارد شبکه توزیع شده است. برزیل ۴ پایانه واردات ال‌ان‌جی دارد که سه پایانه متعلق به شرکت دولتی "پتروبراس" می‌باشد و در حال حاضر تنها دو پایانه‌ها "باهیا" و "پکم" در حال فعالیت می‌باشند. شرکت "پتروبراس" تاکنون اجازه دسترسی سایر واردکنندگان را به پایانه‌های تحت مالکیت خود نمی‌داده است، اما اکنون در حال واگذاری ظرفیت خالی پایانه "باهیا" به بخش خصوصی می‌باشد. در عین حال پایانه "پکم" با ظرفیت تزریق گاز به میزان ۲۱ میلیون مترمکعب در روز، در ماه ژوئن بلا استفاده ماند. این پایانه به شبکه توزیع گاز برزیل متصل نمی‌باشد و سوخت نیروگاه ۱/۵ گیگاواتی "سرجیبه" را تأمین می‌نماید. این نیروگاه در ماه مارس آغاز به کار کرده است اما در ماه ژوئن به دلیل تولید برق فراوان از منابع انرژی تجدیدپذیر (آب و باد) عملاً سوختی مصرف نکرده است.

دولت برزیل به منظور افزایش رقابت در بازار گاز، بهره‌برداری از زیرساخت‌های توزیع و انتقال گاز به منظور توسعه بازار داخلی اقدام به وضع مقررات جدید در راستای واگذاری زیرساخت‌های بخش میان‌دستی صنعت نفت و گاز به اشخاص ثالث نموده است. تاکنون شرکت دولتی "پتروبراس" اجازه دسترسی سایر واردکنندگان را به پایانه‌های تحت مالکیت خود نمی‌داده است، اما اکنون در حال واگذاری ظرفیت خالی پایانه "باهیا" به بخش خصوصی می‌باشد.

افزایش ظرفیت تبدیل مجدد به گاز جهان

بر اساس گزارش موسسه "وودمکنزی" ظرفیت تبدیل مجدد به گاز در حال ساخت جهان در سال ۲۰۲۰ به ۱۴۴ میلیون تن خواهد رسید که حداکثر میزان مشاهده شده ده سال اخیر است. این ظرفیت‌ها شامل احداث ۳۳ پایانه جدید به ظرفیت ۹۲/۸ میلیون تن و توسعه ظرفیت پایانه‌های در حال بهره‌برداری به میزان ۵۱ میلیون تن می‌باشد. واضح است چین که دارای بالاترین رشد تقاضای گاز جهان می‌باشد، مهمترین نقش را در افزایش ظرفیت تبدیل مجدد به گاز جهان داشته باشد و بیش از نیمی از ظرفیت‌های جدید به میزان ۵۲/۶ میلیون تن که ۲۲/۴ میلیون تن آن ظرفیت‌های جدید می‌باشد، از سوی این کشور می‌باشد. بخشی از شتاب چین برای احداث پایانه‌های جدید

بر اساس گزارش موسسه وودمکنزی ظرفیت تبدیل مجدد به گاز در حال ساخت جهان در سال ۲۰۲۰ به ۱۴۴ میلیون تن رسید که حداکثر میزان مشاهده شده طی ده سال اخیر است. این ظرفیت‌ها شامل

و یا توسعه ظرفیت پایانه‌های در حال بهره برداری ناشی از ایجاد شرکت جدید "پایپ‌چاینا" و تملک تعدادی از پایانه‌های متعلق به شرکت‌های دولتی می‌باشد. در سایر نقاط آسیا، شیوع ویروس کرونا تا کنون سبب تاخیر در احداث زیرساخت‌های خطوط لوله و محدودیت در ارسال گاز از پایانه‌ها شده است. همچنین هند نیز در حال احداث ۵ پایانه تبدیل مجدد به گاز به ظرفیت ۲۰ میلیون تن در سال می‌باشد. در منطقه اروپا تا سال ۲۰۲۵، ظرفیت تبدیل مجدد به گاز با توسعه ظرفیت تبدیل مجدد به گاز کشورهای هلند، لهستان، فرانسه، یونان و انگلستان ۱۳ میلیون تن افزایش خواهد یافت. همچنین انتظار می‌رود تا پایان سال جاری هفت طرح جدید توسعه به مرحله تصمیم‌گیری نهائی ساخت برسد. شایان ذکر است که در سال جاری منطقه جنوب غرب آسیا مهمترین منطقه برای توسعه ظرفیت تبدیل مجدد به گاز جهان بوده است و کشورهای ویتنام و میانمار موفق به تکمیل و افزایش ظرفیت تبدیل مجدد به گاز شده‌اند.

احداث ۳۳ پایانه جدید در حال احداث به ظرفیت ۹۲/۸ میلیون تن و توسعه ظرفیت پایانه‌های در حال بهره‌برداری به میزان ۵۱ میلیون تن می‌باشد.

ارسال محموله ال‌ان‌جی شرکت نواتک روسیه به امارات متحده عربی

اولین محموله ال‌ان‌جی شرکت "نواتک" روسیه به امارات ارسال گردید. این محموله از تولیدات مجتمع ال‌ان‌جی "یامال" به پایانه "جبل‌علی" امارات متحده عربی ارسال شده است. لازم به ذکر است که مجتمع "یامال" روسیه در سال ۲۰۱۷ با سه واحد تولید ال‌ان‌جی به ظرفیت تولید سالانه ۱۶/۵ میلیون تن ال‌ان‌جی در سال به بهره‌برداری رسید و این در حالی بود که به علت شرایط جوی و مساعد بودن شرایط قطبی ظرفیت تولید این مجتمع به ۱۷/۵ میلیون تن در سال رسید که بالاتر از ظرفیت اسمی تولید این مجتمع می‌باشد. علاوه بر این روسیه اعلام نموده است که چهارمین واحد تولید ال‌ان‌جی این مجتمع نیز تا انتهای سال ۲۰۲۰ با فن‌آوری روسیه به بهره‌برداری خواهد رسید. قابل ذکر است که در مجتمع "یامال" شرکت‌های فعال بزرگ در حوزه انرژی سرمایه‌گذاری نموده‌اند. در این رابطه شرکت "نواتک" روسیه با داشتن ۵۰/۱ درصد بزرگترین سهامدار این مجتمع می‌باشد و شرکت‌های "توتال" فرانسه و "سی‌ان‌پی‌سی" چین به ترتیب با داشتن ۲۰ و ۹/۹ درصدی دومین و سومین سهامداران این مجتمع می‌باشند.

طبق اعلام شرکت "نواتک" چهارمین واحد تولید ال‌ان‌جی مجتمع "یامال" به ظرفیت تولید یک میلیون تن ال‌ان‌جی در سال و بهره‌گیری از فن‌آوری توسعه یافته داخلی در روسیه تا انتهای سال ۲۰۲۰ به بهره‌برداری خواهد رسید.

اولین معامله الکترونیکی ال‌ان‌جی در چین

چین طی روزهای اخیر اولین معامله الکترونیکی محموله‌های ال‌ان‌جی را به طور آزمایشی آغاز کرده است. در این رابطه این معاملات تحت شرایط و قوانین بازار بورس شانگهای و به طور آزمایشی برای برخی معامله‌گران بین‌المللی صورت گرفت. در این معاملات شرکت‌های "ساینوپک" و "سی‌ان‌اواسی" چین خریداران این محموله‌ها از طرف خارجی بودند که حجم یکی از این معاملات به ۱۳۰ هزار تن رسید. با توجه به حجم مناسب بازار محموله‌های ال‌ان‌جی چین به نظر می‌رسد این کشور توانایی و ظرفیت مناسبی برای اینگونه بازارهای معاملاتی محموله‌های ال‌ان‌جی را به صورت الکترونیکی داشته باشد. شایان ذکر است در حال حاضر چین به عنوان یکی از بزرگترین

در حال حاضر چین یکی از بزرگترین واردکنندگان محموله‌های ال‌ان‌جی بوده و انتظار می‌رود با ورود شرکت "سی‌ان‌اواسی" به حوزه تجارت الکترونیک ال‌ان‌جی سایر شرکت‌های

<p>واردکنندگان محموله های ال ان جی می باشد و شرکت "سی ان او اوسی" قصد دارد در آینده به طور فعال در تجارت الکترونیک محموله های ال ان جی ورود کند. بسیاری از کارشناسان معتقدند که این امر می تواند منجر به ایجاد انگیزه های مشابه برای سایر شرکت های چینی به منظور ورود به بازار های الکترونیک حوزه انرژی شود.</p>	<p>چینی نیز اقدامات مشابهی انجام دهند.</p>
--	--

آدرس اینترنتی نشریه

www.opec.mop.ir

مدیریت کل امور اوپک

و روابط با مجامع انرژی